

Ένας δορυφόρος κινείται σε ελλειπτική τροχιά με περίοδο τ , εκκεντρότητα e , και ημιάξονα a . Να δείξει ότι η μέγιστη ακτινική ταχύτητα του δορυφόρου είναι $2\pi a / (\tau \sqrt{1-e^2})$

Η ενέργεια του δορυφόρου είναι: $E = \frac{1}{2} m \dot{r}^2 + \mathcal{V}_{\text{eff}}(r)$ όπου θεωρώ $\mu = \frac{mM}{m+M} \sim m$

Επειδή η ενέργεια διατηρείται, $\dot{r}$ γίνεται μέγιστη όταν $\mathcal{V}_{\text{eff}}(r)$ γίνεται ελάχιστη

Αντίθετα όταν $\frac{d\mathcal{V}_{\text{eff}}}{dr} = 0$ Άρα $\mathcal{V}_{\text{eff}} = \frac{\ell^2}{2\mu r^2} - \frac{GM\mu}{r} \quad (1)$

Επομένως: $\frac{d\mathcal{V}_{\text{eff}}}{dr} = 0 \Rightarrow \frac{-\cancel{\ell^2}}{\cancel{2\mu} r^3} + \frac{GM\mu}{r^2} = 0 \Rightarrow \frac{\ell^2}{mr} = \frac{GMm}{1} \Rightarrow$
 $\Rightarrow r = \frac{\ell^2}{GM^2/M} \quad (2)$

Από (1) $\wedge$ (2) $\Rightarrow \mathcal{V}_{\text{eff}}^{\min} = \frac{\ell^2}{2\mu \frac{\ell^2}{GM^2/M}} - \frac{GM\mu}{\frac{\ell^2}{GM^2/M}} \Rightarrow \mathcal{V}_{\text{eff}}^{\min} = \frac{GM^3 M^2}{2\ell^2} - \frac{GM^2 m^3}{\ell^2} \Rightarrow$
 $\Rightarrow \boxed{\mathcal{V}_{\text{eff}}^{\min} = -\frac{GM^2 m^3}{2\ell^2}}$

Επομένως $\dot{r}_{\max} = \sqrt{\frac{2[E - \mathcal{V}_{\text{eff}}^{\min}]}{m}} = \sqrt{\frac{2}{m} \left(E + \frac{GM^2 m^3}{2\ell^2} \right)} = \frac{GMm}{\ell} \sqrt{1 + \frac{2E\ell^2}{GM^2 m^3}}$

Άρα $\tau = \frac{2\pi a b m}{\ell}$ και $e = \sqrt{1 + \frac{2E\ell^2}{m^3 G^2 M^2}}$ (θυμάσαι ότι $e = \sqrt{1 + \frac{2E\ell^2}{\mu k^2}}$ και $k = GMm$)

Επομένως: $\boxed{\dot{r}_{\max} = \frac{GM e \tau}{2\pi a b}}$ Άρα $b = a \sqrt{1-e^2}$ ημιάξονας
 και $GM = \frac{4\pi^2 a^3}{\tau^2}$ νόμος του Kepler

Οπότε: $\dot{r}_{\max} = \frac{2\pi a^3}{\tau^2} \frac{e\tau}{\cancel{2\pi} a \sqrt{1-e^2}} \Rightarrow \boxed{\dot{r}_{\max} = \frac{2\pi a e}{\tau \sqrt{1-e^2}}}$

Θεωρήστε ένα σώμα μάζας m περιορισμένο να κινείται στην επιφάνεια ενός παραβολοειδούς η εφώση του οποίου (σε κυλινδρικές συντεταγμένες) είναι $r^2 = 4az$. Αν το σώμα είναι κάτω από μια βαρυτική δύναμη, να δείχθεί ότι η συχνότητα των μικρών ταλαντώσεων ως προς μια κύκλινη τροχιά ακτίνας $\rho = \sqrt{4az_0}$ είναι $\omega = \sqrt{\frac{2g}{a+z_0}}$

Η Lagrangian είναι: $L = T - V = \frac{m}{2} (\dot{r}^2 + r^2 \dot{\theta}^2 + \dot{z}^2) - mgr = \frac{m}{2} \left[\dot{r}^2 + (r\dot{\theta})^2 + \left(\frac{r\dot{r}}{2a}\right)^2 \right] - \frac{mgr^2}{2a}$

Οι εφώσεις κίνησης θα είναι:

$$\frac{\partial L}{\partial \theta} = \frac{d}{dt} \frac{\partial L}{\partial \dot{\theta}} \Rightarrow \frac{d}{dt} (mr^2 \dot{\theta}) = 0 \Rightarrow \boxed{mr^2 \dot{\theta} = l = \text{σταθ}} \quad \text{---}$$

$$\frac{\partial L}{\partial r} = \frac{d}{dt} \frac{\partial L}{\partial \dot{r}} \Rightarrow mr\dot{\theta}^2 + m \frac{r\dot{r}^2}{4a} - \frac{mgr}{2a} = m\ddot{r} + \frac{m}{2a} \frac{d}{dt} (r^2 \dot{r})$$

Αντικαθιστούμε $\dot{\theta} = \frac{l}{mr^2}$ οπότε θα πάρουμε:

$$\cancel{mr} \frac{l^2}{m^2 r^4} + m \frac{r\dot{r}^2}{4a} - \frac{mgr}{2a} - \cancel{m\ddot{r}} - \frac{m}{2a} \frac{d}{dt} (r^2 \dot{r}) = 0 \Rightarrow$$

$$\frac{l^2}{m^2 r^3} + \frac{r\dot{r}^2}{4a} - \frac{gr}{2a} - \underbrace{\ddot{r}}_0 - \frac{1}{2a} \underbrace{\frac{d}{dt} (r^2 \dot{r})}_0 = 0 \Rightarrow \frac{l^2}{m^2 r^3} - \frac{gr}{2a} = 0 \Rightarrow$$

Για $r = \sqrt{4az_0} = \text{σταθ}$ θα έχουμε

$$\Rightarrow r^4 = \frac{2al^2}{m^2 g} \Rightarrow l^2 = \frac{m^2 g \rho^4}{2a}$$

Επομένως η εφώση της κίνησης γράφεται:

$$\ddot{r} + \frac{1}{2a} \frac{d}{dt} (r^2 \dot{r}) - \frac{g\rho^4}{2ar^3} - \frac{r\dot{r}^2}{4a} + \frac{gr}{2a} = 0$$

Για μικρές αποκλίσεις γύρω από το ρ έστω $r = \rho + \delta r$. Επομένως η ακριβής εφώση γίνεται: $\left(1 + \frac{\rho^2}{4a^2}\right) \ddot{\eta} + \frac{2g}{a} \eta = 0 \rightarrow$ Αφαιρούμε ταλαντώσεις

$$\omega^2 = \frac{2g}{a} / \left(1 + \frac{\rho^2}{4a^2}\right) = \frac{2g}{a(1+z_0/a)} = \frac{2g}{(a+z_0)}$$

Στο περίγυρο μιας ελλειπτικής τροχιάς ένας δορυφόρος δέχεται μια ώθηση $\Delta \vec{p} = p_0 \cdot \hat{r}$
 Ποιά θα είναι η τελική τροχιά του σώματος.

Η στροφορμή είναι: $\vec{L} = \vec{r} \times \vec{p}$

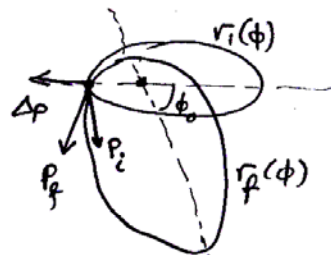
Εφόσον $\Delta \vec{p} = p_0 \hat{r}$ ακτινική η στροφορμή θα διατηρείται

$$\} \Rightarrow L = L'$$

Οσώσο η ενέργεια αλλάζει. Η ενεργότητα δίνεται από: $\Delta E = \frac{p_0^2}{2\mu}$

$$e_f^2 = 1 + \frac{2E_f \ell^2}{\mu k^2} = 1 + \frac{2(E_i + \Delta E) \ell^2}{\mu k^2} = 1 + \frac{2E_i \ell^2}{\mu k^2} + \frac{2p_0^2 \ell^2}{2\mu^2 k^2} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow e_f^2 = e_i^2 + \left(\frac{p_0 \ell}{\mu k} \right)^2 \quad (1)$$

Ο νέος ημιάξονας της έλλειψης είναι:

$$a_f = \frac{\ell^2 / \mu k}{1 - e_f^2} \quad (2)$$

$$a_i = \frac{\ell^2 / \mu k}{1 - e_i^2} \quad (3)$$

$$\} \Rightarrow \frac{a_f}{a_i} = \frac{1 - e_i^2}{1 - e_f^2} \Rightarrow a_f = a_i \frac{1 - e_i^2}{1 - e_f^2} \quad (1)$$

$$a_f = a_i \frac{1 - e_i^2}{1 - e_i^2 - \left(\frac{p_0 \ell}{\mu k} \right)^2} = \frac{a_i (1 - e_i^2)}{(1 - e_i^2) - \frac{p_0^2}{\mu k} a_i (1 - e_i^2)} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow a_f = \frac{a_i (1 - e_i^2)}{(1 - e_i^2) \left[1 - \frac{p_0^2 a_i}{\mu k} \right]} \Rightarrow$$

$$a_f = \frac{a_i}{1 - \frac{p_0^2}{\mu k} a_i}$$

(από β)

Η νέα έλλειψη πρέπει να περιγράφεται από την εξίσωση:

$$r_f(\phi) = \frac{\ell^2}{\mu k^2} \frac{1}{[1 - e_f \cos(\phi + \delta)]}$$

Η διαφορά φάσης δ προσδιορίζεται με το να δέσουμε $r_i(\eta) = r_f(\eta) \Rightarrow$

$$\Rightarrow r_i(\eta) = r_f(\eta) = \frac{\ell^2}{\mu k^2} \frac{1}{1 + e_i} = \frac{\ell^2}{\mu k^2} \frac{1}{1 + e_f \cos \delta} \Rightarrow \boxed{\cos \delta = \frac{e_i}{e_f}}$$